

ELEKTROENERGETIKA V RAZKORAKU MED STROKO IN CIVILNO DRUŽBO

Drago Papler <https://orcid.org/0009-0007-2220-8477>¹Maja Jensterle <https://orcid.org/0009-0005-3815-8705>²

Prejem: 27. 9. 2024

Poslano v recenzijo: 3. 10. 2024

Sprejeto v objavo: 22. 11. 2024

Povzetek:

Namen: Raziskava se osredotoča na vpliv medijskega poročanja o elektroenergetiki na zaznavanje in odločitve posameznikov. Izhodišče predstavljajo aktualne energetske in politične teme v Sloveniji, kot so težave s poslovanjem Termoelektrarne Šoštanj (projekt TEŠ 6), spremembe tarifnega sistema, odpor proti vetrnim elektrarnam ter odpoved referendumu o projektu JEK 2. Glavni cilj raziskave je razumeti, kako različni medijski formati vplivajo na informiranost in odločitve posameznikov glede elektroenergetskih vprašanj.

Metodologija: Uporabljena je bila kvantitativna raziskovalna metoda anketiranja. Anketa je bila izvedena v dveh ciljnih skupinah: med strokovnjaki s področja elektroenergetike in predstavniki splošne javnosti. Podatki so bili analizirani z uporabo opisne statistike, analize deležev in korelacijske analize, kar je omogočilo primerjavo mnenj med obema skupinama.

Ugotovitve: Rezultati kažejo na izrazite razlike med strokovno in splošno javnostjo glede iskanja, razumevanja in uporabe informacij o elektroenergetiki. Medtem ko se strokovnjaki osredotočajo na tehnične vidike in poglobljene analize, širša javnost informacije večinoma pridobiva prek osnovnih medijskih virov, kar vpliva na njihovo odločanje, na primer pri nakupu energetskih naprav ali izbiri vira energije. Ugotovljeno je tudi, da mediji težko usklajujejo strokovno vsebino z razumljivostjo za širšo javnost. Večina anketirancev izraža nezaupanje do spletnih virov, predvsem zaradi občutka pomanjkljive strokovnosti informacij.

Omejitve: Raziskava je omejena na dve ciljni skupini znotraj slovenskega prostora in temelji zgolj na podatkih iz vprašalnika. Poleg tega ne vključuje dolgoročnega opazovanja sprememb v percepciji ali vedenju.

Praktične in/ali družbene posledice: Izsledki raziskave poudarjajo pomen izobraževanja in ozaveščanja medijev o elektroenergetiki ter potrebo po bolj kakovostnem in razumljivem posredovanju informacij. Boljše komuniciranje bi lahko prispevalo k večjemu zaupanju javnosti, večji informiranosti in bolj utemeljenim odločitvam v kontekstu energetskega prehoda.

Izvirnost: Raziskava predstavlja pomemben prispevek k razumevanju vloge medijev pri oblikovanju mnenj in odločitev o energetskih vprašanjih v Sloveniji. S primerjalno analizo med strokovno in splošno javnostjo odpira vpogled v razkorak med strokovnim diskurzom in zaznavami širše družbe, kar je ključno za prihodnje komunikacijske strategije na področju energetike.

Ključne besede: informiranje, elektroenergetika, javno mnenje, opisna statistika, analiza deležev, korelacijska analiza

¹ Biotehniški center Naklo, Strahinj 99, Naklo, Slovenija; Univerza v Novi Gorici, Poslovno-tehniška fakulteta, Glavni trg 8, 5271 Vipava, Slovenija; drago.papler@guest.arnes.si

² Visoka sola za trajnostni razvoj, Ljubljanska cesta 30 4000 Kranj, maja.jensterle@gmail.com

ELECTRICITY IN THE GAP BETWEEN THE PROFESSION AND CIVIL SOCIETY

Abstract

Purpose: This study examines the influence of media information on public perception and individual decision-making in the electricity sector in Slovenia. It focuses on how different media formats shape opinions in the context of prominent national energy debates, including challenges at the Šoštanj Thermal Power Plant (TEŠ 6), issues with distribution companies, the introduction of a new tariff system, civic opposition to wind farm projects, and the cancellation of the referendum on the second unit at the Krško Nuclear Power Plant (JEK 2). The research aims to understand the gap between expert discourse and public perception and how this affects sustainable energy-related decisions.

Methodology: The study employed a quantitative survey method, collecting data from two target groups: energy sector professionals and members of the general public. The analysis included descriptive statistics, proportion analysis, and correlation analysis to identify patterns and differences in how each group engages with and trusts information about the electricity sector.

Results and Conclusions: Findings reveal a significant divergence in how professionals and the general public seek and interpret energy-related information. Professionals prioritize technical details and expert analyses, while the general public relies more on simplified information and media recommendations. This discrepancy influences energy-related choices, such as the purchase of energy-efficient appliances or the selection of energy sources. A key challenge identified is the media's struggle to balance technical accuracy with accessibility for the broader public. Many respondents also expressed uncertainty about the reliability of online sources, citing a lack of professionalism. Despite these concerns, both groups acknowledge the essential role of media in informing the public about energy issues.

Research Limitations: The study is limited to two specific target groups within Slovenia and is based solely on self-reported data from surveys. It does not include longitudinal or qualitative data that might offer deeper insight into behavioral changes over time.

Practical and/or Social Implications: The research underscores the need for improved media communication and education on energy topics. Enhancing media literacy and encouraging clearer, more accurate reporting can support more informed and sustainable public decision-making, particularly in the context of transitioning to renewable energy.

Originality: This study provides a unique comparative insight into how energy information is perceived and processed by experts versus the general public in Slovenia. It highlights the communication gap between these groups and offers valuable input for shaping future strategies to improve public engagement and understanding in the energy transition process.

Keywords: information, electric power, public opinion, engineering, descriptive statistics, proportion analysis, correlation analysis

JEL Classification: N7 Energy

Paper categorization: Original science article

Corresponding Author: Drago Papler, drago.papler@guest.arnes.si

DOI: 10.5281/zenodo.15276428

Uvod

Mediji pri informiranju javnosti o elektroenergetiki igrajo pomembno vlogo, saj vplivajo na razumevanje panoge in oblikovanje mnenj. S pomočjo različnih medijskih formatov, kot so članki, reportaže, dokumentarni filmi in interaktivne vsebine, mediji izobražujejo javnost o delovanju elektroenergetskega sistema, različnih virih energije, energetski učinkovitosti, trajnostnih rešitvah ter vplivih energetike na okolje in družbo (Lemež, 2013). Informacije, objavljene v različnih medijskih virih, ljudem pomagajo razumeti izzive, s katerimi se sooča elektroenergetika, kot so na primer pomanjkanje virov, nihanje cen energentov in podnebne spremembe. Številna energetska vprašanja, prehod na trajnostne energetske rešitve in pa spreminjajoče se cene energentov prispevajo k večjemu zanimanju javnosti za to področje in posledično aktivnejšemu iskanju informacij o elektroenergetiki v različnih medijskih virih (Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo, 2022b). Kje in kako iščemo informacije, je odvisno od naših interesov, potreb in razpoložljivosti informacij. Izbiramo tiste medijske vire, za katere menimo, da najbolje zadovoljijo naše potrebe. V poplavi informacij in množici objav v različnih medijih je pomembno, da zaupamo verodostojnosti viru, saj je to nujno za pravilno razumevanje in sprejemanje odločitev (Ministrstvo za kulturo, 2022a).

Raziskovalno področje

Mediji imajo ključno vlogo pri oblikovanju javnega mnenja in so bistveni za širjenje informacij, ki vplivajo na družbo. Blažič (2000) opredeljuje komunikacijo preko množičnih medijev kot nadosebno obliko, ki vključuje tisk, radio, televizijo in splet, pri čemer njihova učinkovitost določa širjenje informacij. V Sloveniji mediji prispevajo k nacionalni identiteti, ohranjanju jezika, razvoju izobraževanja in pravici do obveščenosti. Javni mediji, kot sta Radiotelevizija Slovenija in Slovenska tiskovna agencija, zagotavljajo kakovostne vsebine za javno dobro, medtem ko zakonodaja ureja odgovorno delovanje medijskega prostora (Ministrstvo za kulturo, 2022a).

Elektroenergetika je ključna za gospodarstvo, tehnološki razvoj in kakovost življenja. Zaradi naraščajočih potreb in digitalizacije energetska politika Evrope stremi k cenovno dostopni, zanesljivi oskrbi ter zmanjšanju emisij toplogrednih plinov z ambicioznim ciljem podnebne nevtralnosti do leta 2050. Prehod na obnovljive vire energije, kot so sonce, veter in voda, je ključen za doseganje teh ciljev, pri čemer se delež obnovljivih virov v EU do leta 2030 povečuje na 42,5 % (Godina, 2022; Skupina GEN, 2023).

Informiranje o elektroenergetiki se je skozi čas močno razvilo. Nekoč je bil strokovni tisk, kot sta Elektrogospodarstvo Slovenije in kasneje Naš stik, osrednji vir informacij za sektor. V primerjavi s tistim časom je v sektorju elektroenergetike prišlo do velikih sprememb in prav tako je informiranje glede energetike danes drugačno. Večina informacij je dostopna širši javnosti preko različnih medijev. V študijah različnih energetskih podjetij in drugih podjetij, ki se ukvarjajo izključno z anketiranjem, se uporabljajo vprašalniki, ki so zasnovani tako, da se pridobijo informacije o dejavnih ponudbe v zvezi na primer z izbiro dobaviteljev električne energije. Z analiziranjem besedilnih podatkov Slovenske tiskovne agencije se je s pomočjo različnih orodij doc. dr. Papler v svojem članku »Vplivni dejavniki v elektroenergetiki z vidika javnih objav in mnenj strokovnjakov leta 2009«, osredotočil na gospodarsko področje, predvsem na energetiko in elektroenergetiko, ki se je soočala z obsežnimi spremembami. Cilj je bil z analizo besedilnih podatkov raziskati, katere so bile ključne teme, povezave in dejavniki, ki so bili pomembni v slovenskem elektroenergetskem sektorju. Objave Slovenske tiskovne agencije so se izkazale kot odsev stanja dogajanja v slovenski elektroenergetiki (Papler, 2009).

Zaradi digitalizacije se je energetski sektor soočil z novimi izzivi in danes je za obstoj energetskih podjetij zelo pomembno učinkovito izkoriščanje informacij, saj z njimi podjetje lahko obvladuje cenovna nihanja, zagotavlja stabilnost oskrbe, spoštuje regulativne zahteve ter ohranja donosnost. Staranje infrastrukture, večje potrebe in nove tehnologije dodatno zapletajo poslovno okolje in zato je pomembno izkoristiti analiziranje za načrtovanje, nadzor in učinkovitost delovanja energetskega sistema. Napredne analitične rešitve prinašajo boljše poslovne odločitve (Novak, 2017).

Hipoteze

H1: Pogostejša uporaba strokovne literature mednarodnih in domačih virov kot vir informacij o elektroenergetiki ter več časa namenjenega iskanju informacij se kaže pri anketiranih strokovnjakih s področja elektroenergetike, udeležencih 16. Konference slovenskih elektroenergetikov CIGRE-CIRED na Bledu v primerjavi s širšo javnostjo, ki se večinoma zanaša na domače spletne vire in iskanju informacij o elektroenergetiki nameni manj časa.

H2: Informacije o obnovljivih virih so pomembne in vplivajo na izbiro vira energije v obeh skupinah anketirancev.

H4: Več zanesljivih in strokovno utemeljenih informacij si želita obe skupini anketirancev.

H5: Največ pozornosti mediji namenijo sončni energiji Anketiranci obeh skupin menijo, da mediji največ pozornosti namenijo sončni energiji in da so drugi viri podrejeni.

Raziskovalni načrt

Metodologija

V teoretičnem delu raziskave smo uporabili opisne metode z namenom poudariti pomembnost visokokakovostnega informiranja javnosti o elektroenergetiki, da bi spodbudili boljše razumevanje ter podporo trajnostnim energetskim rešitvam, saj ima informiranje ljudi pomembno vlogo pri spodbujanju uporabe obnovljivih virov energije.

V praktičnem delu raziskave smo uporabili metodo anketiranja, ki je temeljila na zbiranju in analiziranju podatkov iz ankete, izvedene med dvema glavnima ciljnim skupinama: skupino strokovnjakov s področja elektroenergetike in širšo javnostjo. Za obdelavo podatkov smo uporabili statistično analizo s pomočjo metode opisne statistike, analize deležev in korelacijske analize (Papler in Bojnec, 2015).

Skupina strokovnjakov s področja elektroenergetike, med katerimi smo izvedli terensko anketo, bo predstavljala udeležence 16. konference slovenskih elektroenergetikov CIGRE-CIRED na Bledu. Za zbiranje podatkov skupine širše javnosti smo uporabili spletni vprašalnik 1ka v kombinaciji s terenskim anketiranjem.

Anketo smo sestavili tako, da je omogočala celovito analizo informiranosti in percepcij posameznikov glede elektroenergetike. Začeli smo z zbiranjem osnovnih demografskih podatkov, kot so starost, spol, izobrazba, delovni status in regija prebivanja. S tem smo pridobili vpogled v profil anketirancev in možnost analiziranja razlik med različnimi skupinami. Naslednji del smo osredotočili na medijske navade anketirancev. Preučevali smo, katere vrste medijev so uporabljali za iskanje informacij o elektroenergetiki, kako pogosto so te informacije iskali, koliko časa so jim posvečali ter katere konkretne medijske platforme (tako spletne kot tiskane) so najpogostejše izbrali. V anketi smo zajeli tudi priljubljene družbene mreže in spletne strani, kar nam je omogočilo vpogled v digitalne in tradicionalne informacijske kanale.

V osrednjem delu ankete smo raziskovali potrebe po informacijah o elektroenergetiki, njihovo dostopnost, ažurnost, strokovnost in podporo uporabnikom. Preverjali smo tudi stopnjo zaupanja v viro informacij ter zaznane pomanjkljivosti ali zavajajoče prakse medijev. Poseben poudarek smo dali obnovljivim virom energije, kjer so anketiranci ocenjevali, kako pomembne in zanesljive so bile zanje te informacije ter kako so vplivale na njihovo ravnanje z energijo. Naslednji segment smo posvetili vplivu informacij na varčevanje z energijo. Prav tako smo preučevali, kateri dejavniki so vplivali na odločitve o nakupu energetskih proizvodov in kaj je ljudi od teh nakupov odvrčalo.

Anketo smo zaključili z vprašanji o medijski obravnavi posameznih virov energije, kjer so se anketiranci opredelili glede zanimivosti in pomembnosti tem, kot so obnovljivi viri, energetska učinkovitost in okoljski vplivi.

Anketa je vključevala kombinacijo zaprtih, odprtih vprašanj in Likertovih skal za kompleksnejšo interpretacijo podatkov. Likertova lestvica je večstopenjska lestvica, kjer posameznik izraža stopnjo strinjanja ali nestrinjanja z določenimi trditvami. Pogosto se uporablja v anketah in vprašalnikih za kvantitativno merjenje subjektivnih mnenj (ChatGPT, 2024).

Pri izvajanju anketiranja smo se poslužili metode terenskega anketiranja udeležencev 16. konference slovenskih elektroenergetikov CIGRE-CIRED na Bledu ter metode zbiranja podatkov s spletnim anketiranjem širše javnosti preko portala 1ka. Zbrane podatke smo analizirali s sledečimi statističnimi metodami: opisna statistika, korelacijska analiza.

Opisne statistike uporabimo za statistično analiziranje spremenljivk povprečnih vrednosti (aritmetična sredina) in standardnega odklona ter frekvencami spremenljivk ocen po Likertovi lestvici (1 se ne strinjam do 5 zelo se strinjam), deležev ocen spremenljivk ter razvrstitev glede na rang.

V korelacijski analizi smo uporabili enega od temeljnih parametrov: korelacijski koeficient r , ki lahko zavzame vrednosti od -1 do +1. Predznak korelacijskega koeficienta nam pove smer linearne povezanosti med spremenljivkama. Absolutna vrednost korelacijskega koeficienta izraža stopnjo linearne odvisnosti med spremenljivkama.

Izvedba ankete in struktura anketirancev

Spletno anketo 1ka je od septembra do oktobra 2022 v celoti izpolnilo 109 anketirancev (28,9 %) po Sloveniji, od skupaj 377 (100 %). 268 anketirancev (71,1 %) je kliknilo na nagovora ali pa kliknilo na nagovor in odprlo tudi anketni vprašalnik, a so prekinili reševanje ankete v nadaljevanju.

Glede na spol je v skupini strokovnjakov s področja elektroenergetike sodelovalo 120 oseb, od tega 109 moških in 11 žensk, v skupini širše javnosti pa je sodelovalo 121 oseb, od tega 50 moških in 71 žensk. V skupini strokovnjakov s področja elektroenergetike je tako anketo izpolnilo 90,83 % moških in 9,17 % žensk, v skupini širše javnosti pa 41,32 % moških in 58,68 % žensk.

Starostna struktura je bila naslednja: največ anketirancev v skupini strokovnjakov s področja elektroenergetike je starih od 21 do 30 let (35,83 %). 28,34 % anketirancev v isti skupini je starih od 41 do 50 let, malenkost manj (20,83 %) jih je starih od 31 do 40 let, 10 % jih je starih od 51 do 60 let, majhen delež (2 %) anketirancev je v starostni skupini od 61 do 60 let in še manjši in 1,67 % jih je starih od 71 do 80 let. Najmanj v skupini strokovnjakov s področja elektroenergetike, le 0,83 % jih je starih do 20 let. V skupini širše javnosti predstavlja največji delež anketirancev (28,10 %), starih od 41 do 50 let. 20,66 % jih je starih od 61 do 70 let, malo manjši delež jih je starih od 31 do 40 let. Od 51 do 60 let starih anketirancev je 14,88 %, starih od 21 do 30 let jih je 9,09 %, starostni skupini do 20 let in od 71 do 80 let imata obe enak delež (4,13 %), najmanj pa jih je v skupini nad 81 let.

Glede na status v obeh skupinah predstavlja največji delež anketirancev status zaposlenega, in sicer v skupini strokovnjakov s področja elektroenergetike 75 % ter v skupini širše javnosti 66,15 %. V skupini strokovnjaki sledijo dijaki oziroma študenti (23,33 %), v skupini širša javnost pa je le-teh 7,43 %. V skupini strokovnjaki je v anketi sodelovalo le 1,67 % upokoencev, medtem ko je ta delež pri skupini širša javnost kar 24,78 %. V skupini širša javnost predstavljata najmanjši delež še skupini anketirancev s statusom brezposelnega ter statusom gospodinje, obe skupini z 0,83 %.

Anketiranci so zaključili naslednja izobraževanja: največji delež univerzitetno izobraženih oziroma magistr stroke (46,67 %), sledita skupini z visoko strokovno šolo in srednjo šolo, delež vsake je 15 %. 10 % anketirancev v skupini strokovnjakov je znanstvenih magistr stroke ter nekaj manj (8,33 %) doktorjev znanosti. Najmanj anketirancev ima poklicno šolo, medtem, ko ni bilo anketirancev z osnovnošolsko izobrazbo. V skupini širše javnosti pa največji delež predstavljajo anketiranci s srednješolsko izobrazbo in v enakem deležu anketiranci z univerzitetno izobrazbo oziroma magistri stroke (25,62 %). 14,88 % anketirancev ima poklicno šolo, 12,40 % jih ima visoko strokovno šolo, nekaj manj (10,74 %) višjo šolo. 4,96 % anketirancev ima osnovnošolsko izobrazbo, 4,13 % anketirancev je doktorjev znanosti ter le 1,65 % anketirancev znanstvenih magistr stroke.

Glede na regijo bivanja v skupini strokovnjakov s področja elektroenergetike večina anketirancev prihaja iz osrednjeslovenske regije (38,33 %), sledi Gorenjska z 20 %, 12,5 % jih je iz Podravske regije, 10,83 % jih je iz Savinjske regije, po 4,17 % jih prihaja iz Goriške in Primorsko-notranjske regije, 3,33 % iz Zasavske, 2,5 % iz Koroške in le 1,67 % jih prihaja iz posavske ter ravno iz Obalno-kraške regije. V skupini anketirancev strokovnjakov s področja stroke jih najmanj živi v Jugovzhodni regiji (0,83 %). V skupini širše javnosti prevladujejo anketiranci z Gorenjske regije (52,89 %), sledijo anketiranci z Osrednjeslovenske regije (38,02 %), manjši deleži anketirancev je iz Jugovzhodne Slovenije (3,3 %), 1,65 % jih prihaja iz Primorsko-notranjske regije in ravno toliko iz Obalno-kraške regije, najmanj pa iz Koroške in Goriške regije (0,83 %).

Demografski podatki anketirancev so prikazani v tabeli 1.

Tabela 1: Struktura anketirancev

<i>Spol</i>	<i>Strokovnjaki</i>		<i>Širša javnost</i>	
	<i>Število</i>	<i>Delež (%)</i>	<i>Število</i>	<i>Delež (%)</i>
moški	109	90,83	41,32	46,79
ženski	11	9,17	58,68	53,21
<i>skupaj</i>	120	100,00	121	100,00

<i>Starost</i>	<i>Število</i>	<i>Delež (%)</i>	<i>Število</i>	<i>Delež (%)</i>
do 20 let	1	0,83	5	4,13
21 - 30 let	43	35,3	11	9,09
31 - 40 let	25	20,83	22	18,18
41 - 50 let	34	28,34	34	28,10
51 - 60 let	12	10,00	18	14,88
61 - 70 let	3	2,50	25	20,66
71 - 80 let	2	1,67	5	4,13
nad 81 let	0	0,00	1	0,83
<i>skupaj</i>	120	100,00	121	100,00

<i>Status</i>	<i>Število</i>	<i>Delež (%)</i>	<i>Število</i>	<i>Delež (%)</i>
dijak/študent	28	23,33	9	7,43
zaposlen	90	75,00	80	66,15
upokojen	2	1,67	30	24,78
brezposeln	0	0,00	1	0,82
drugo (gospodinja)	0	0,00	1	0,82
<i>skupaj</i>	120	100,00	121	100,00

<i>Izobrazba</i>	<i>Število</i>	<i>Delež (%)</i>	<i>Število</i>	<i>Delež (%)</i>
osnovna šola ali manj	0	0,00	6	4,96
poklicna šola	1	0,83	18	14,88
srednja šola	18	15,00	31	25,62
višja šola	5	4,17	13	10,74
visoka strokovna šola	18	15,00	15	12,40
univerzitetna izobrazba	56	46,67	31	25,62
znanstveni magisterij	12	10,00	2	1,62
doktorat znanosti	10	8,33	5	4,13
<i>skupaj</i>	120	100,00	121	100,00

<i>Regija bivanja</i>	<i>Število</i>	<i>Delež (%)</i>	<i>Število</i>	<i>Delež (%)</i>
gorenjska	24	20,00	64	52,89
koroška	3	2,50	1	0,83
jugo-vzhodna	1	0,83	4	3,30
podravska	15	12,50	0	0,00
osrednje-slovenska	46	38,33	46	38,02
savinjska	13	10,83	2	1,65
primorsko-notranjska	5	4,17	0	0,00
posavska	2	1,67	1	0,83
pomurska	0	0,00	0	0,00
zasavska	4	3,33	0	0,00
goriška	5	4,17	1	0,83
obalno-kraška	2	1,67	2	1,65
<i>skupaj</i>	120	100,00	121	100,00

Vir: Lasten

Rezultati in ugotovitve

Opisna statistika

Z opisno statistiko smo za posamezne spremenljivke izračunali aritmetično sredino in standardni odklon ter določili razvrstitev po rangi.

S povprečno oceno je prikazana srednja vrednost odgovorov na vprašanja v anketi. Standardni odklon prikazuje razpršenost odgovorov okoli povprečne ocene (Papler & Bojnec, 2015)..

V tabeli 2 so prikazane povprečne ocene, standardni odkloni in mesto odgovorov na različna vprašanja o elektroenergetiki med dvema skupinama anketirancev, skupino strokovnjakov s področja elektroenergetike (N = 120) in širšo javnostjo (N = 121). Ugotovljeno je, da imajo strokovnjaki s področja elektroenergetike višje ocene kot širša javnost za večino vprašanj, kar kaže na njihovo bolj pozitivno mnenje. Temu je lahko vzrok večje strokovno znanje na tem področju. Strokovnjaki v povprečju namenijo več časa za prebiranje informacij o elektroenergetiki kot širša javnost. Strokovnjaki so tudi bolj zahtevni glede ažurnosti in strokovne ustrezno razumljivih informacij. Standardni odkloni pri širši javnosti so večinoma višji kot pri strokovnjakih, kar pomeni večjo variabilnost mnenj med posamezniki v tej skupini. Širša javnost manj zaupa spletnim virom in obnovljivim virom energije, vendar so bolj zadovoljni z informacijami o energijskem varčevanju. Skupaj ocenjujejo, da so informacije o elektroenergetiki imele manjši vpliv na njihovo odločitev o menjavi virov energije.

Tabela 2: Aritmetična sredina, standardni odklon in rang spremenljivk

<i>Spremenljivke (trditve)</i>		<i>Strokovnjaki (N = 120)</i>			<i>Širša javnost (N=121)</i>		
<i>Oznaka</i>	<i>Opis</i>	<i>Povprečna ocena</i>	<i>Standardni odklon</i>	<i>rang</i>	<i>Povprečna ocena</i>	<i>Standardni odklon</i>	<i>Rang</i>
Q1	Čas namenjen prebiranju/poslušanju informacij o elektroenergetiki v izbranem mediju	2,4583	1,02814	1	1,7934	0,87481	1
Q2	V Sloveniji je na voljo dovolj informacij o elektroenergetiki	3,1583	1,05317	10	2,9835	0,91272	7
Q3	Ažurnost informacij o elektroenergetiki	3,2667	0,86708	12	2,9421	1,04321	6
Q4	Slovenski mediji zagotavljajo informacije o elektroenergetiki, ki so v podporo uporabniku	2,9833	0,92567	5	2,8099	0,9473	2
Q5	Informacije o elektroenergetiki, katere so dostopne v slovenskih medijih, strokovno ustrezne in razumljive	3,0333	0,92521	6	3,562	0,97736	4
Q6	Sodobni mediji pripomorejo k poti do znanja o elektroenergetiki	3,6583	1,00833	15	3,562	1,12467	15
Q7	Zaupanje v vire in informacije o elektroenergetiki na spletu	3,2833	0,87143	13	3,0413	1,09846	9
Q8	Informacije o obnovljivih virih energije so pomembne	4,0833	0,85586	18	4,1818	1,06458	18
Q9	Dostopne informacije o obnovljivih virih so energije zanesljive	3,0917	0,90745	7	3,0331	0,89381	8
Q10	Informacije o elektroenergetiki pripomorejo k vašemu učinkovitejšemu ravnanju z energijo?	3,3083	0,97701	14	3,6116	1,00309	16
Q11	Dovolj koristnih nasvetov za varčevanje z energijo	3,2417	0,98728	11	3,0661	1,03066	11
Q12	Informacije v medijih vplivale na izbiro vira energije	2,6583	1,04114	3	2,8843	1,1704	5
Q13	Informacije v medijih so vplivale na odločitev za menjavo vira energije	2,575	1,17153	2	2,7438	1,15851	3
Q14	Energetska kriza je resen problem	4,025	1,04087	17	4,1322	1,08737	17
Q15	Poznavanje trenutne energetske krize	3,925	0,82158	16	3,0496	1,03964	10
Q16	Energetska kriza je spodbudila k iskanju informacij o obnovljivih virih energije	3,15	1,11257	9	3,2975	1,22232	13
Q17	Skrb za prihodnost zaradi energetske krize	3,1333	1,19476	8	3,2893	1,32563	12
Q18	Vpliv informacij na varčevanje z energijo	2,9083	1,10762	4	3,4793	1,1409	14

Vir: lastni

Deleži ocen spremenljivk

Spremenljivke so anketiranci ocenili z ocenami po Likertovi lestvici 1 do 5. V tabeli 3 je na podlagi rezultatov raziskave prikazano, da strokovnjaki s področja elektroenergetike bolj pozitivno ocenjujejo razpoložljivost in ažurnost informacij o elektroenergetiki v medijih kot širša javnost. Obe skupini se strinjata, da slovenski mediji nudijo informacije o elektroenergetiki, ki podpirajo uporabnike, in prav tako obe skupini verjameta v prispevek sodobnih medijev k pridobivanju znanja na tem področju. Glede obnovljivih virov energije strokovnjaki s področja elektroenergetike in širša javnost prepoznata njihovo pomembnost, vendar obstajajo dvomi o zanesljivosti teh informacij, še posebej med širšo javnostjo. Razlike v mnenjih med strokovnjaki in širšo javnostjo kažejo, da so informacije v medijih na različne načine vplivale na ravnanje z energijo in odločitve o virih energije. Raziskava razkriva tudi razlike v mnenjih glede energetske prihodnosti. Širša javnost bolj intenzivno skrbi za prihodnost v primerjavi s strokovnjaki s področja elektroenergetike. Ugotovitve kažejo, da informacije vplivajo na varčevanje z energijo, vendar so odgovori razlikujejo med strokovnjaki s področja elektroenergetike in širšo javnostjo.

Tabela 3: Deleži ocen po Likertovi lestvici (1 do 5) spremenljivk (%)

Oznaka	Opis	Strokovnjaki s področja elektroenergetike (N=120)				Širša javnost (N=121)			
		Število - ocena		Delež (%)		Število - ocena		Delež (%)	
Q1	Čas namenjen prebiranju/poslušanju informacij o elektroenergetiki v izbranem mediju.	1	21	1	17,5	1	54	1	44,6
		2	44	2	36,7	2	43	2	35,5
		3	40	3	33,3	3	21	3	17,4
		4	9	4	7,5	4	1	4	0,8
		5	6	5	5,0	5	2	5	1,7
Q2	V Sloveniji na voljo dovolj informacij o elektroenergetiki.	1	8	1	6,7	1	8	1	6,6
		2	26	2	21,7	2	21	2	17,4
		3	33	3	27,5	3	63	3	52,1
		4	45	4	37,5	4	23	4	19,0
		5	8	5	6,7	5	6	5	5,0
Q3	Informacije o elektroenergetiki so dovolj ažurne.	1	3	1	2,5	1	10	1	8,3
		2	19	2	15,8	2	27	2	22,3
		3	46	3	38,3	3	56	3	46,3
		4	47	4	39,2	4	16	4	13,2
		5	5	5	4,2	5	12	5	9,9
Q4	Slovenski mediji zagotavljajo informacije o elektroenergetiki, ki so v podporo uporabniku.	1	5	1	4,2	1	14	1	11,6
		2	31	2	25,8	2	31	2	25,6
		3	51	3	42,5	3	59	3	48,8
		4	27	4	22,5	4	12	4	9,9
		5	6	5	5,0	5	5	5	4,1
Q5	Informacije o elektroenergetiki, ki so dostopne v slovenskih medijih, so strokovno ustrezne in razumljive.	1	5	1	4,2	1	12	1	9,9
		2	31	2	25,8	2	31	2	25,6
		3	42	3	35,0	3	50	3	41,3
		4	39	4	32,5	4	24	4	19,8
		5	3	5	2,5	5	4	5	3,3
Q6	Sodobni mediji lahko pripomorejo k poti do znanja o elektroenergetiki.	1	3	1	2,5	1	7	1	5,8
		2	12	2	10,0	2	12	2	9,9
		3	34	3	28,3	3	36	3	29,8
		4	45	4	37,5	4	38	4	31,4
		5	26	5	21,7	5	28	5	23,1
Q7	Zaupanje v vire in informacije o elektroenergetiki na spletu.	1	4	1	3,3	1	11	1	9,1
		2	13	2	10,8	2	23	2	19,0
		3	56	3	46,7	3	51	3	42,1
		4	39	4	32,5	4	22	4	18,2
		5	8	5	6,7	5	14	5	11,6
Q8	Informacije o obnovljivih virih energije so pomembne?	1	2	1	1,7	1	4	1	3,3
		2	3	2	2,5	2	4	2	3,3
		3	18	3	15,0	3	23	3	19,0
		4	57	4	47,5	4	25	4	20,7
		5	40	5	33,3	5	65	5	53,7
Q9	Dostopne informacije o obnovljivih virih energije so zanesljive.	1	6	1	5,0	1	5	1	4,1
		2	22	2	18,3	2	23	2	19,0
		3	51	3	42,5	3	64	3	52,9
		4	37	4	30,8	4	21	4	17,4
		5	4	5	3,3	5	8	5	6,6
Q10	Informacije o elektroenergetiki pripomorejo k učinkovitejšemu ravnanju z energijo.	1	6	1	5,0	1	4	1	3,3
		2	16	2	13,3	2	8	2	6,6
		3	43	3	35,8	3	45	3	37,2

		4	45	4	37,5	4	38	4	31,4
		5	10	5	8,3	5	26	5	21,5
Q11	V medijih je dovolj koristnih nasvetov za varčevanje z energijo.	1	6	1	5,0	1	11	1	9,1
		2	18	2	15,0	2	23	2	19,0
		3	48	3	40,0	3	51	3	42,1
		4	37	4	30,8	4	22	4	18,2
		5	11	5	9,2	5	14	5	11,6
Q12	Informacije v medijih so vplivale na izbiro vira energije.	1	21	1	17,5	1	20	1	16,5
		2	28	2	23,3	2	18	2	14,9
		3	43	3	35,8	3	51	3	42,1
		4	27	4	22,5	4	20	4	16,5
		5	1	5	0,8	5	12	5	9,9
Q13	Informacije v medijih so vplivale na odločitev za menjavo vira energije.	1	28	1	23,3	1	22	1	18,2
		2	28	2	23,3	2	24	2	19,8
		3	37	3	30,8	3	48	3	39,7
		4	21	4	17,5	4	17	4	14,0
		5	6	5	5,0	5	10	5	8,3
Q14	Energetska kriza je resen problem.	1	4	1	3,3	1	3	1	2,5
		2	9	2	7,5	2	11	2	9,1
		3	12	3	10,0	3	13	3	10,7
		4	50	4	41,7	4	34	4	28,1
		5	45	5	37,5	5	60	5	49,6
Q15	Poznavanje trenutno energetske krize.	1	2	1	1,7	1	9	1	7,4
		2	1	2	0,8	2	23	2	19,0
		3	30	3	25,0	3	54	3	44,6
		4	58	4	48,3	4	23	4	19,0
		5	29	5	24,2	5	12	5	9,9
Q16	Energetska kriza je spodbudila k iskanju informacij o obnovljivih virih energije.	1	12	1	10,0	1	11	1	9,1
		2	20	2	16,7	2	17	2	14,0
		3	36	3	30,0	3	45	3	37,2
		4	42	4	35,0	4	21	4	17,4
		5	10	5	8,3	5	27	5	22,3
Q17	Skrb za prihodnost zaradi energetske krize.	1	14	1	11,7	1	16	1	13,2
		2	21	2	17,5	2	15	2	12,4
		3	35	3	29,2	3	38	3	31,4
		4	35	4	29,2	4	22	4	18,2
		5	15	5	12,5	5	30	5	24,8
Q18	Vpliv informacij o energetske krizi vplivale na varčevanje z energijo.	1	16	1	13,3	1	7	1	5,8
		2	25	2	20,8	2	17	2	14,0
		3	39	3	32,5	3	33	3	27,3
		4	34	4	28,3	4	39	4	32,2
		5	6	5	5,0	5	25	5	20,7

Vir: lastni

Korelacijska analiza

V korelacijski analizi merimo linearno povezanost spremenljivk s korelacijskim koeficientom. Vrednost koeficienta se giblje med -1 in +1, pri čemer predznak pove smer povezave, absolutna vrednost pa stopnjo linearne odvisnosti med spremenljivkama. Ocena stopnje linearne odvisnosti temelji na absolutni vrednosti korelacijskega koeficienta (Papler in Bojnec, 2015):

- manj kot 0,3 označuje nizko stopnjo linearne odvisnosti
- med 0,3 in 0,6 srednje visoko stopnjo linearne odvisnosti,
- več kot 0,6 visoko stopnjo linearne odvisnosti.

Korelacijski koeficienti, ki nam omogočajo oceno stopnje odvisnosti oziroma povezanosti med posameznimi spremenljivkami v tabeli 4 prikazuje tako pozitivne kot negativne korelacije med različnimi spremenljivkami, ki so bile preučene v okviru raziskave med skupino strokovnjakov s področja elektroenergetike in širšo javnostjo.

Tabela 4: Korelacijska analiza med spremenljivkami

Spremenljivka 1	Spremenljivka 2	Pearsonov koeficient korelacije STROKOVNJAKI S PODROČJA ELEKTROENERGETIKE	Pearsonov koeficient korelacije ŠIRŠA JAVNOST
Q12 Vpliv informacij o elektroenergetiki na izbiro vira energije	Q13 Vpliv informacij o elektroenergetiki na odločitev za menjavo vira energije	0,782	0,832
Q2 Dostopnost informacij o elektroenergetiki	Q3 Ažurnost informacij o elektroenergetiki	0,745	0,725
Q3 Ažurnost informacij o elektroenergetiki	Q4 Mediji z informacijami o elektroenergetiki podpora uporabnikom	0,550	0,682
Q4 Mediji z informacijami o elektroenergetiki podpora uporabnikom	Q5 Strokovno ustrezne in razumljive informacije o elektroenergetiki	0,530	0,639
Q2 Dostopnost informacij o elektroenergetiki	Q4 Mediji z informacijami o elektroenergetiki podpora uporabnikom	0,494	0,592
Q16 Vpliv energetske krize na iskanje informacij o obnovljivih virih energije	Q18 Vpliv energetske krize na varčevanje z energijo	0,468	0,572
Q2 Dostopnost informacij o elektroenergetiki	Q5 Strokovno ustrezne in razumljive informacije o elektroenergetiki	0,534	0,566
Q3 Ažurnost informacij o elektroenergetiki	Q5 Strokovno ustrezne in razumljive informacije o elektroenergetiki	0,534	0,561
Q13 Vpliv informacij o elektroenergetiki na odločitev za menjavo vira energije	Q16 Vpliv energetske krize na iskanje informacij o obnovljivih virih energije	-0,074	0,519
Q16 Vpliv energetske krize na iskanje informacij o obnovljivih virih energije	Q17 Skrb glede prihodnosti zaradi energetske krize	0,333	0,507
Q7 Zaupanje v vire o elektroenergetiki na spletu	Q9 Zanesljivost dostopnih informacij o obnovljivih virih energije	0,434	0,499
Q8 Pomembnost informacij o obnovljivih virih energije	Q10 Informacije o elektroenergetiki prispevajo k učinkovitejšemu ravnanju z energijo	0,281	0,496
Q12 Vpliv informacij o elektroenergetiki na izbiro vira energije	Q18 Vpliv energetske krize na varčevanje z energijo	0,592	0,460

Q13	Vpliv informacij o elektroenergetiki na odločitev za menjavo vira energije	Q18	Vpliv energetske krize na varčevanje z energijo	0,540	0,459
Q12	Vpliv informacij o elektroenergetiki na izbiro vira energije	Q16	Vpliv energetske krize na iskanje informacij o obnovljivih virih energije	0,299	0,449
Q17	Skrb glede prihodnosti zaradi energetske krize	Q18	Vpliv energetske krize na varčevanje z energijo	0,473	0,442
Q1	Čas za prebiranje/poslušanje informacij o elektroenergetiki	Q16	Vpliv energetske krize na iskanje informacij o obnovljivih virih energije	-	0,440
Q14	Resnost problema energetske krize	Q17	Skrb glede prihodnosti zaradi energetske krize	0,288	0,436
Q5	Strokovno ustrezne in razumljive informacije o elektroenergetiki	Q6	Vloga sodobnih medijev pri pridobivanju znanja o elektroenergetiki	-	0,416
Q6	Vloga sodobnih medijev pri pridobivanju znanja o elektroenergetiki	Q8	Pomembnost informacij o obnovljivih virih energije	-	0,401
Q3	Ažurnost informacij o elektroenergetiki	Q7	Zaupanje v vire o elektroenergetiki na spletu	0,500	0,300
Q15	Poznavanje trenutne energetske krize	Q16	Vpliv energetske krize na iskanje informacij o obnovljivih virih energije	0,738	0,297
Q2	Dostopnost informacij o elektroenergetiki	Q7	Zaupanje v vire o elektroenergetiki na spletu	0,500	0,283

Vir: lastni

Visoka pozitivna korelacija med strokovnjaki s področja elektroenergetike in širšo javnostjo kaže na močno pozitivno povezanost med vplivom informacij o elektroenergetiki na izbiro vira energije ter vplivom teh informacij na odločitev za menjavo vira energije (Q12-Q13). Prav tako se kaže močna pozitivna povezava med dojemanjem dostopnosti informacij o elektroenergetiki in dojemanjem ažurnosti teh informacij, kar pomeni, da tako strokovnjaki s področja elektroenergetike kot tudi širša javnost ocenjujejo, da so informacije o elektroenergetiki, ki so dostopne, so tudi ažurne (Q2-Q3). Visoka pozitivna korelacija med strokovnjaki s področja elektroenergetike in širšo javnostjo kaže še, da je ažurnost informacij pomembna pri podpori uporabniku (Q3-Q4), katera pa je pomembna pri zagotavljanju strokovno ustrežnejših ter razumljivejših informacij (Q4-Q5) ter da boljše poznavanje trenutne energetske krize povečuje zavedanje in iskanje informacij o obnovljivih virih energije ter hkrati spodbuja varčevanje z energijo (Q16-Q18). Pozitivna korelacija kaže tudi na to, da ljudje povezujejo ažurnost informacij o elektroenergetiki s strokovno ustrežnejšimi in bolj razumljivimi informacijami (Q3-Q5). Nadalje visoka pozitivna korelacija med strokovnjaki in javnostjo kaže, da vpliv informacij na odločitev za menjavo vira energije ter vpliv informacij na izbiro vira energije sta povezana z zavedanjem in skrbjo glede prihodnosti zaradi energetske krize (Q16-Q17).

Srednja do visoka pozitivna korelacija med strokovnjaki s področja elektroenergetike in širšo javnostjo kaže, da tako strokovnjaki s področja elektroenergetike kot tudi širša javnost ocenjujejo, da so viri informacij o elektroenergetiki na spletu, v katere zaupajo, tudi zanesljivi glede informacij o obnovljivih virih energije (Q7-Q9) in da anketiranci, ki ocenjujejo informacije o elektroenergetiki kot bolj dostopne, pogosteje zaupajo virom informacij o elektroenergetiki na spletu (Q2-Q7). Srednje visoka pozitivna korelacija med strokovnjaki in širšo javnostjo še kaže, da je večje poznavanje trenutne energetske krize povezano z večjim vplivom energetske krize na iskanje informacij o obnovljivih virih energije (Q15-Q16), prav tako pa srednje pozitivna korelacija kaže tudi na to, da ljudje, ki

upoštevajo informacije o elektroenergetiki pri izbiri vira energije, pogosteje iščejo informacije o obnovljivih virih energije (Q12-Q15). Srednja pozitivna korelacija med strokovnjaki in širšo javnostjo glede zaupanja v vire na spletu izhaja iz ažurnosti in dostopnosti informacij o elektroenergetiki (Q3-Q7). Srednja korelacijska povezava glede na pomembnost informacij o obnovljivih virih energije in ali informacije o elektroenergetiki prispevajo k učinkovitejšemu ravnanju z energijo, kaže na to, da ljudje, ki poudarjajo pomembnost informacij o obnovljivih virih energije, pogosteje tudi menijo, da jim informacije o elektroenergetiki pomagajo pri učinkovitejšem ravnanju z energijo. To nakazuje, da višja ozaveščenost o obnovljivih virih energije sovпада z večjo verjetnostjo, da posameznik informacije o elektroenergetiki uporablja za bolj učinkovito ravnanje z energijo (Q8-Q10).

Slaba korelacija med strokovnjaki s področja elektroenergetike in širšo javnostjo kaže, da ni jasne povezave med vplivom informacij o elektroenergetiki na odločitev za menjavo vira energije ter vplivom energetske krize na iskanje informacij o obnovljivih virih energije. Rezultati kažejo, da obstaja ločeno razmišljanje o vplivu informacij o elektroenergetiki na odločitev za menjavo vira energije ter vplivu energetske krize na iskanje informacij o obnovljivih virih energije. To pomeni, da vpliv informacij o elektroenergetiki na odločitev za menjavo vira energije ni nujno povezan z iskanjem informacij o obnovljivih virih energije zaradi energetske krize (Q13-Q15).

Razprava o rezultatih

Potrditev hipotez

Potrdili smo **hipotezo H1**, da anketirani strokovnjaki s področja elektroenergetike, udeleženci 16. Konference slovenskih elektroenergetikov CIGRE-CIRED na Bledu, pogosteje uporabljajo izbrani vir informacij o elektroenergetiki in iskanju ter prebiranju informacij namenijo več časa v primerjavi s širšo javnostjo, ki se večinoma zanaša na domače spletne vire in iskanju informacij o elektroenergetiki nameni manj časa.

Na podlagi analize rezultatov ankete je mogoče potrditi hipotezo, da anketirani strokovnjaki s področja elektroenergetike, ki so se udeležili 16. konference slovenskih elektroenergetikov CIGRE-CIRED na Bledu, kažejo večje zanimanje za izbrani vir informacij o elektroenergetiki in namenijo več časa iskanju ter preučevanju informacij v primerjavi s širšo javnostjo. Rezultati kažejo, da strokovnjaki pogosteje uporabljajo različne medije, vključno s spletom, televizijo, revijami in družbenimi omrežji za pridobivanje informacij o elektroenergetiki ter v povprečju namenijo več časa za to dejavnost kot širša javnost. Strokovnjaki s področja elektroenergetike tudi redkeje popolnoma izostanejo od spremljanja informacij o elektroenergetiki v izbranem mediju, kar dodatno potrjuje njihovo večje zanimanje in angažiranost na tem področju v primerjavi s širšo javnostjo.

Potrdili smo **hipotezo H2** da obe skupini anketirancev menita, da so informacije o obnovljivih virih pomembne in med anketiranci vplivajo na izbiro vira energije.

Rezultati ankete potrjujejo hipotezo, ki trdi, da obe skupini anketirancev menita, da so informacije o obnovljivih virih energije pomembne in vplivajo na izbiro vira energije. Večina anketirancev, tako strokovnjakov s področja elektroenergetike kot širše javnosti, je ocenila te informacije kot pomembne ali zelo pomembne, saj je visok delež strokovnjakov s področja elektroenergetike (približno 81,83 %) in širše javnosti (približno 74,69 %) izbral oceno 4 ali 5, kar nakazuje na njihovo visoko raven pomembnosti informacij o obnovljivih virih energije.

Potrdili smo **hipotezo H3** da si obe skupini želita več zanesljivih in strokovno utemeljenih informacij v medijih.

Na podlagi dobljenih podatkov z anketo je hipoteza, da si obe skupini anketirancev želita več zanesljivih in strokovno utemeljenih informacij v medijih, delno potrjena. Večina anketirancev v obeh skupinah je izrazila nezadovoljstvo ali vsaj dvom v kakovost informacij, ki jih nudijo slovenski mediji o elektroenergetiki. Glavni razlog za to je premalo strokovno podkovana vsebina, kar je poudarilo približno 10,83 % strokovnjakov s področja elektroenergetike in 9,92 % širše javnosti. Poleg tega so anketiranci opozorili tudi na populistične informacije, pristranskost, zavajajoče podatke ter pomanjkanje strokovnosti in razumljivosti. Čeprav je med anketiranci nekaj takšnih, ki menijo, da je raven informiranosti primerna, je vseeno precejšen delež neopredeljenih mnenj. To kaže na raznolikost stališč in mnenj glede kakovosti informacij, ki jih posredujejo mediji o elektroenergetiki. Kljub temu pa obstajajo tudi zadovoljni anketiranci, vendar je njihov delež manjši kot delež tistih, ki izražajo dvome ali nezadovoljstvo. Skupno gledano zato lahko sklepamo, da obstaja potreba po izboljšanju kakovosti in strokovnosti informacij in potreba po večji transparentnosti in zanesljivosti področja elektroenergetike v medijih.

Potrdili smo **hipotezo H4** da anketiranci obeh skupin menijo, da mediji največ pozornosti namenijo sončni energiji in da so drugi viri podrejeni.

Na podlagi rezultatov ankete je hipoteza, da anketiranci obeh skupin menijo, da mediji največ pozornosti namenijo sončni energiji in da so drugi viri podrejeni, potrjena. Tako strokovnjaki kot tudi javnost so prepričani, da mediji v največji meri posvečajo pozornost sončni energiji. To se kaže v visokem odstotku anketirancev, ki so izbrali sončno energijo kot najbolj izpostavljeni novi energetski vir. Vetrna energija je tudi precej opažena, vendar v manjši meri kot sončna energija. Ostali novi energetski viri pa so po mnenju anketirancev manj prisotni v medijih, kar potrjuje, da so drugi viri podrejeni. Skupno gledano, rezultati kažejo soglasje med javnostjo in strokovnjaki glede tega, da je sončna energija energetski vir, ki trenutno najbolj pritegne pozornost medijev.

Praktična in originalna uporaba rezultatov

Poročanje medijev o elektroenergetiki ima pred seboj številne možnosti za nadaljnji razvoj, ki lahko prispevajo k boljšemu razumevanju, ozaveščanju ter spodbujanju trajnostnega in odgovornega ravnanja na področju energije. Na podlagi rezultatov ankete predstavljamo naslednje možnosti za nadaljnji razvoj, ki bi omogočili boljšo informiranost, ozaveščenost in razumevanje elektroenergetike med različnimi skupinami in prispevali k boljšemu upravljanju in odločanju na tem področju:

Zagotovitev informacijske kakovosti oziroma zagotovitev, da so informacije, ki jih posredujejo mediji o elektroenergetiki, zanesljive, strokovno utemeljene in nepristranske, vključuje potrebo po boljši strokovni podkovanosti vsebin, večji transparentnosti, preverjanju dejstev in odpravljanju morebitnih zavajajočih ali populističnih informacij.

Dostopnost in razumljivost informacij o elektroenergetiki za širšo javnost je ključnega pomena. To vključuje uporabo jasnega in enostavnega jezika, raznolike medijske kanale za doseg različnih ciljnih skupin ter zagotavljanje informacij v različnih formatih, ki ustrezajo potrebam uporabnikov. Spletni forumi, ankete, sodelovanje strokovnjakov in bralcev ter komunikacija z odločevalci so le nekateri od načinov, ki lahko prispevajo k boljšemu razumevanju področja elektroenergetike.

Spodbujanje izobraževanja in ozaveščenosti o elektroenergetiki med strokovnjaki in širšo javnostjo lahko vključuje izobraževalne programe, kampanje ozaveščanja, delavnice, seminarje in druge dejavnosti, ki povečujejo razumevanje in znanje na tem področju. Izobraževanje in ozaveščanje medijev glede elektroenergetike ljudem bolje predstavi koristi in pomembnost učinkovite rabe energije.

Spodbujanje sodelovanja med različnimi deležniki, vključno z mediji, vlado, strokovnjaki, industrijo in civilno družbo je pomembno za izmenjavo informacij, izobraževanje, oblikovanje politik in reševanje izzivov na področju elektroenergetike. Z vključevanjem različnih virov in pogledov v poročanje bi zagotovili, da širša javnost dobi širši vpogled v različne vidike elektroenergetike, vključno s strokovnimi mnenji, izkušnjami potrošnikov, mnenji okoljskih in družbenih aktivistov ter znanstvenikov. S poročanjem tehničnih vidikov elektroenergetike na razumljiv način za širšo javnost bi ljudem omogočili boljše razumevanje delovanja energetskih tehnologij in tudi boljše razumevanje obnovljivih virov energije.

Splošno gledano izobraževanje in ozaveščanje medijev glede elektroenergetike ljudem bolje predstavi koristi in pomembnost učinkovite rabe energije. Spremljanje in poročanje o najnovejših inovacijah in tehnologijah v energetskem sektorju tako lahko poveča zavedanje ljudi o možnostih za učinkovitejšo rabo energije.

Sklepna misel

Informiranje o elektroenergetiki s strani medijev je lahko zapleteno in odvisno od številnih dejavnikov. Mediji se pogosto soočajo s težavo uravnoteženja med strokovnostjo in razumljivostjo informacij za širšo javnost. Včasih mediji morda ne ponujajo dovolj strokovnih informacij ali pa so pristranski zaradi različnih razlogov, kot so politične usmeritve in ekonomske povezanosti, ali zaradi poslovnih interesov. Prav pomanjkanje strokovnosti pa pripelje do tega, da so informacije preveč splošne in ne omogočajo ljudem, da bi razumeli kompleksnost teme. Ljudje zato niso zadovoljni s tem, kar izvedo o virih energije, o novih tehnologijah, zaskrbljeni so glede prihodnosti, v zadnjem času še posebej zaradi problemov s pomanjkanjem energije. Vloga medijev je zelo pomembna tudi v povezavi z uporabo bolj trajnostnega načina proizvodnje energije in s tem zmanjšanja negativnih vplivov na okolje.

Informiranje o elektroenergetiki s strani medijev je lahko zapleteno in odvisno od številnih dejavnikov. Mediji se pogosto soočajo s težavo uravnoteženja med strokovnostjo in razumljivostjo informacij za širšo javnost. Včasih mediji morda ne ponujajo dovolj strokovnih informacij ali pa so pristranski zaradi različnih razlogov, kot so politične usmeritve in ekonomske povezanosti, ali zaradi poslovnih interesov. Prav pomanjkanje strokovnosti pa pripelje do tega, da so informacije preveč splošne in ne omogočajo ljudem, da bi razumeli kompleksnost teme. Ljudje zato niso zadovoljni s tem, kar izvedo o virih energije, o novih tehnologijah, zaskrbljeni so glede prihodnosti, v zadnjem času še posebej zaradi problemov s pomanjkanjem energije. Vloga medijev je zelo pomembna tudi v povezavi z uporabo bolj trajnostnega načina proizvodnje energije in s tem zmanjšanja negativnih vplivov na okolje.

Viri:

1. Agencija za energijo. (2023). Poročilo o stanju na področju energetike v Sloveniji 2022. Pridobljeno 31. 7. 2023 z naslova https://www.agen-rs.si/documents/10926/38704/AZE_Poro%C4%8Dilo_o_stanju_energetike_v_Sloveniji_2022-final3/a85b584b-ca2b-481f-bb84-a396bc4e2dba.
2. Agencija za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije – AKOS (2008). Strategija razvoja radijskih in televizijskih programov v Republiki Sloveniji. Pridobljeno 5. 8. 2023 z naslova https://www.akos-rs.si/fileadmin/user_upload/AKOS-Strategija-razvoja-radijskih-in-televizijskih-programov-v-RS_17-03-08_.pdf.
3. Blažič, M. (2000). Osnove komunikacije. Novo mesto: Visoka šola za upravljanje in poslovanje.
4. Blažič, M. (2002). Razsežnosti komunikacije. Novo mesto: Visoka šola za upravljanje in poslovanje.
5. Borzen. (2023a). Soproizvodnja toplote in električne energije – SPTE. Pridobljeno 18. 8. 2023 z naslova <https://www.trajnostnaenergija.si/Trajnostna-energija/Proizvajajte/Soproizvodnja-toplote-in-elektri%C4%8Dne-energije-SPTE>.
6. Borzen. (2023b). Vodna energija. Pridobljeno 15. 8. 2023 z naslova <https://www.trajnostnaenergija.si/vodna-energija>.
7. Bruegel. (2023). Green economy. Pridobljeno 15. 8. 2023 z naslova <https://www.bruegel.org/topics/green-economy>.
8. Ciucci, M. (april 2023). Energija iz obnovljivih virov. Evropski parlament. Pridobljeno 31. 7. 2023 z naslova <https://www.europarl.europa.eu/factsheets/sl/sheet/70/energija-iz-obnovljivih-virov>.
9. European commission. (2019). Communication from the commission. The European Green Deal. Pridobljeno 7. 8. 2023 z naslova <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1576150542719&uri=COM%3A2019%3A640%3AFIN>.
10. European Commission. (2021a). Delivering the European Green Deal. Pridobljeno 7. 8. 2023 z naslova https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/european-green-deal_en.
11. European Commission. (2021b). Green transition. Pridobljeno 15. 8. 2023 z naslova https://reform-support.ec.europa.eu/what-we-do/green-transition_en.
12. Godina, D. (2022). Poročilo o stanju na področju energetike v Sloveniji 2022. (6. 7. 2023), stran 6-7. Agencija za energijo. Pridobljeno 31. 7. 2023 z naslova https://www.agen-rs.si/documents/10926/38704/AZE_Poro%C4%8Dilo_o_stanju_energetike_v_Sloveniji_2022-final3/a85b584b-ca2b-481f-bb84-a396bc4e2dba.
13. Gospodarsko interesno združenje za distribucijo zemeljskega plina - GIZ DZP, g.i.z. (2023). Zagotavljanje zanesljivosti oskrbe s plinom. Pridobljeno 15. 8. 2023 z naslova <https://www.zemeljski-plin.si/zemeljski-plin/zanesljivost-oskrbe>.
14. HSE. (2021). Inovativni pilotni projekt izrabe geotermalne energije na opuščeni plinsko-naftnih vrtnah. Pridobljeno 15. 8. 2023 z naslova <https://www.hse.si/sl/inovativni-pilotni-projekt-izrabe-geotermalne-energije-na-opusceni-plinsko-naftnih-vrtnah/>.
15. IEA. (2023a). Energy system. Pridobljeno 4. 8. 2023 z naslova <https://www.iea.org/energy-system>.
16. IEA (2023b). Global Gas Security Review. Pridobljeno 15. 8. 2023 z naslova <https://www.iea.org/reports/global-gas-security-review-2023>.
17. IEA. (2023c). Wind. IEA. Pridobljeno 27. 3. 2024 z naslova <https://www.iea.org/energy-system/renewables/wind>.
18. Janežič, B. (marec 2005). Oskrba z naftnimi derivati. Diplomsko delo. Pridobljeno 15. 8. 2023 z naslova <https://core.ac.uk/download/67523961.pdf>.
19. Janjič, B. (26. 6. 2023). Poraba premoga v EU lani navzgor. Naš stik. Pridobljeno 11. 8. 2023 z naslova <https://www.nas-stik.si/novice/podrobnosti-novice/poraba-premoga-v-eu-lani>
navzgor#:~:text=Proizvodnja%20in%20poraba%20premoga%20v%20EU%20se%20je,porabljenih%20454%20milijonov%20ton%20%28za%202%20odstotka%20ve%C4%8D%29.
20. Lakner, J. (2022). Prihodnost vodika v Evropski uniji. Magistrsko delo. Pridobljeno 15. 8. 2023 z naslova <http://www.cek.ef.uni-lj.si/magister/lakner4779-B.pdf>.
21. Lemež, N. (2013). Mediatizacija energetike v slovenskih spletnih medijih. Magistrsko delo. Pridobljeno 12. 1. 2024 z naslova http://dk.fdv.uni-lj.si/magistrska_dela_2/pdfs/mb22_lemez-nina.pdf.
22. Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo. (2022). Pojasnilo glede oblikovanja cen naftnih derivatov v Sloveniji. Pridobljeno 15. 8. 2023 z naslova <https://www.gov.si/novice/2022-05-05-pojasnilo-glede-oblikovanja-cen-naftnih-derivatov-v-sloveniji/>.
23. Ministrstvo za kulturo (2016). Strategija razvoja medijev v Republiki Sloveniji do leta 2024. Pridobljeno 5. 8. 2023 z naslova: <https://www.gzs.si/Portals/Panoga-Medijska-Zbornica/Strategija%20razvoja%20medijev%20v%20Republiki%20Sloveniji%20d%20leta%202024%20-%20v%201.0.pdf>.
24. Ministrstvo za kulturo. (2022a). Mediji. Pridobljeno 1. 8. 2023 z naslova <https://www.gov.si/podrocja/kultura/mediji/>.
25. Ministrstvo za kulturo. (2022b). Razvid medijev. Razvidi in evidence Ministrstva za kulturo – REMK. Pridobljeno 13. 8. 2023 z naslova <https://remk.ekultura.gov.si/razvid/>
26. mediji.
27. Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo. (2023a). Ukrepi za omilitev draginje na področju energetike. Pridobljeno 1. 8. 2023 z naslova <https://www.energetika-portal.si/podrocja/energetika/ukrepi-za-omilitev-draginje-na-podrocju-energetike/>.
28. Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo. (2023b). Energetika. Pridobljeno 1. 8. 2023 z naslova <https://www.gov.si teme/oskrba-z-energijo/>.
29. Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo. (2023c). Urad za spodbujanje zelenega prehoda. Pridobljeno 2. 8. 2023 z naslova <https://www.gov.si/drzavni-organi/ministrstva/ministrstvo-za-okolje-podnebje-in-energijo/o-ministrstvu/urad-za-zeleni-prehod/>.
30. Naš stik (2015). Jedrska energija bo ključni nizkoogljični vir prihodnosti, str. 54. Pridobljeno 7. 8. 2023 z naslova: https://www.nas-stik.si/arhivrevij/NS_avgust_15_splet.pdf.
31. Naš stik (2024). Zgodovina. Pridobljeno 28. 4. 2024 z naslova: <https://www.nas-stik.si/urednistvo/zgodovina>.
32. Novak, V. (2017). Digitalizacija močno spreminja energetiko. Pridobljeno 16. 8. 2023 z naslova <https://pies.si/author/vnovak/page/9/>.
33. Papler, D. (2014). Lesna biomasa – premalo izkoriščena priložnost. Gorenjski glas. Pridobljeno 5. 8. 2023 z naslova <https://arhiv.gorenjskiglas.si/article/20140516/C/140519824/lesna-biomasa---premalo-izkoriscena-priloznost->.
34. Papler, D. (1986). Zapisnik redne seje uredniškega sveta ELGO z dne 25.12.1986. Osebno gradivo dr. Papler.
35. Papler, D. (1987a). Poročilo delavskemu svetu SOZD EGS o pogostejšem izhajanju časopisa ELGO z dne 12.8.1987. Osebno gradivo dr. Papler.
36. Papler, D. (1987b). Sklep o izhajanju in obsegu časopisa. Izredna seja časopisnega sveta ELGO. Osebno gradivo dr. Papler.
37. Papler, D. (1988a). Zapisnik skupne seje časopisnega in uredniškega sveta časopisa ELGO z dne 24.2.1988. Osebno gradivo dr. Papler.
38. Papler, D. (1988b). Zapisnik skupne seje časopisnega in uredniškega sveta časopisa ELGO z dne 23.3.1988. Osebno gradivo dr. Papler.
39. Papler, D. in Bojnec, Š. (2012). Naložbe v trajnostni razvoj energetike. Koper: Fakulteta za management. Pridobljeno 30. 4. 2024 na naslovu <https://www.fm-kp.si/zalozba/ISBN/978-961-266-128-1.pdf>.
40. Papler, D., in Bojnec, Š. (2015). Učinki liberalizacije trga električne energije. Koper: Fakulteta za management. Pridobljeno 30. 4. 2024 na naslovu <https://www.fm-kp.si/zalozba/ISBN/978-961-266-191-5.pdf>.
41. Papler, D. (2009). Vplivni dejavniki v elektroenergetiki z vidika javnih objav in mnenj strokovnjakov. 9. konferenca slovenskih elektroenergetikov – Kranjska Gora 2009, CIGRE ŠK C3-10. CIGRE – CIRED.
42. Plan-net-solar. (2021). Skupaj varujemo okolje. Planet vetrne elektrarne. Pridobljeno 15. 8. 2023 z naslova <https://vetrna-energija.si/>.
43. Portal Zelena Slovenija. (8. 3. 2023). Program zelenega prehoda Slovenije do leta 2023. Pridobljeno 1. 8. 2023 z naslova <https://www.zelenaslovenija.si/novice/program-zelenega-prehoda-slovenije-do leta-2030-2/>

44. Prelesnik K., Janjič B., Bahun P. (junij 2023). Izmenjava izkušenj in iskanje rešitev za prihodnost. Naš stik, št.3/2023. Pridobljeno 11. 8. 2023 z naslova https://www.nas-stik.si/arhivrevij/NAS_STIK_2023_3..pdf#page=8
45. Skupina GEN. (19. 4. 2023) Električna energija: Gonilo družbenega razvoja. Pridobljeno 2. 8. 2023 z naslova <https://www.esvet.si/energija/pomen-elektricne-energije>.
46. Statistik.si. (2024) Program SPSS: Zakaj ga izbrati? Pridobljeno 6.5.2024 z naslova <https://www.statistik.si/program-spss/>.
47. Tomšič M., Rončević B., Erman N., Besednjak Valič T. (2020) Raziskava medijske krajine. Pridobljeno 31. 7. 2023 z naslova <https://www.gov.si/assets/ministrstva/MK/Novice/Raziskava-medijske-krajine.pdf>.
48. Zakon o medijih - Zmed (2001). Uradni list RS, št. 35/01. Pridobljeno 31. 7. 2023 z naslova <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO1608>
49. Zeilhofer, N. in Zajc, B. (2020). Mediji v Sloveniji – tržni deleži in lastništvo. Ljubljana: Državni zbor. Pridobljeno 4. 8. 2023 z naslova https://fotogalerija.dz-rs.si/datoteke/Publikacije/Zborniki_RN/2020/Mediji_v_Sloveniji_%e2%80%93_trzni_delezi_in_lastnistvo.pdf
50. Urad RS za okrevanje in odpornost (2023). Zeleni prehod. Pridobljeno 31. 7. 2023 z naslova <https://www.gov.si/zbirke/projekti-in-programi/nacrt-za-okrevanje-in-odpornost/o-nacrtu-za-okrevanje-in-odpornost/zeleni-prehod/>